

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av 6 § lagen om stämningsmän**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om stämningsmän ändras så att en gränsbevakningsman har rätt att verkställa stämning och delgivning så som en stämningsman. En gränsbevakningsman skall ha delgivningsskyldighet

på gränsövergångsställen samt på gräns- och havsområde i samband med gränsbevakning.

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1995.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

I 6 § 1 mom. 1 punkten lagen om stämningsmän stadgas att en polisman är alltid behörig att verkställa stämning och delgivning. Med stöd av 6 § 2 mom. lagen om stämningsmän stadgas i 5 § förordningen om stämningsmän (506/86) att en polisman som hör till den lokala polisen är skyldig att verkställa delgivningar i förvaltningsärenden och brottmål samt, på förordnande av chefen för polisdistriktet, även i ärenden av andra slag. Den lokala polisen, som med stöd av 1 § 1 mom. förordningen om passkontrollörer (182/89) tjänstgör som passkontrollmyndighet, kan på gränsövergångsställena verkställa delgivning i samband med passkontroll. I samband med passkontroll har man närmast delgivit stämningar i brottmål.

En gränsbevakningsman har enligt lagen inte allmän rätt att verkställa delgivning. Enligt 6 § 1 mom. 4 punkten lagen om stämningsmän är inom gränsbevakningsväsendet berättigade att verkställa delgivning de tjänstemän som förordnats härtil av kommendören för truppvärdning eller med honom jämställbar förman, när en myndighet begär det och den som skall stämmas eller med vilken delgivning skall ske lyder under 45 kap. strafflagen. Enligt 14 § lagen om gränsbevakningsväsendet kan en

gränsbevakningsman som är berättigad att framställa straffanspråk så som en stämningsman verkställa delgivningen av anspråket i ett brottmål som utreds av gränsbevakningsmyndigheterna.

I enlighet med statsrådets principbeslut av den 21 december 1989 har övervakningen av personers resa från och till landet med därtill hörande passkontrolluppgifter överförts från polisen till gränsbevakningsväsendet vid Finlands landgränser samt i hamnarna i fråga om persontrafiken. Avsikten är att i sin helhet överföra övervakningen vid land- och havsgränserna på gränsbevakningsväsendet och tullväsendet.

Enligt gällande lag om stämningsmän har en gränsbevakningsman inte rätt att verkställa delgivningsuppdrag då han handhar passkontrolluppgifter. Det är likväl ändamålsenligt att man på gränsövergångsställena samt gränsområdena fortsättningsvis kan verkställa de delgivningsuppdrag som polisen tidigare har utfört i samband med passkontroll. Av ovan nämnda orsaker är det motiverat att utvidga gränsbevakningsmännens behörighet i fråga om delgivningsuppdrag. Det föreslås att lagen om stämningsmän ändras till denna del.

Det föreslås att 6 § 1 mom. 1 punkten lagen om stämningsmän ändras så att en gränsbevak-

ningsman har rätt att verkställa stämning och delgivning med samma verkan som en stämningensman. I denna punkt skall endast stadgas om en gränsbevakningsmans behörighet att verkställa stämning och delgivning. Gällande stadgande i 4 punkten samma paragraf om rätten för en tjänsteman som av kommandören för truppavdelning eller med honom jämställbar förman inom gränsbevakningsväsendet förordnats att verkställa delgivning begränsar delgivningsrätten så att delgivning endast kan ske med en person som lyder under 45 kap. strafflagen. Dessutom förutsätter delgivningen begäran av en annan myndighet och förordnande av förmannen. Stadgandet ger inte en gränsbevakningsman sådan allmän behörighet att verkställa delgivning som gränsbevakningsmännen enligt förslaget i dag anses behöva. Av denna orsak föreslås att omnämmandet av gränsbevakningsväsendet i 1 mom. 4 punkten upphävs så som onödigt. Förslaget till ny 1 punkt omfattar även de delgivningsuppgifter som nämns i 4 punkten.

Om en gränsbevakningsmans skyldighet att verkställa delgivning stadgas enligt förslaget till nytt 6 § 2 mom. genom förordning. Stadgandena kommer att intas i 5 § förordningen om stämningmän, i vars 1 moment ingår stadganden om den lokala polisens delgivningsskyldighet. Enligt utkastet till förordning, som har bifogats propositionen, är en gränsbevakningsman enligt det nya 5 § 2 momentet på gränsövergångsställen samt på gräns- och havsområde i samband med gränsbevakning skyldig att verkställa delgivning i förvaltningsärenden och brottmål. I praktiken kommer gränsbevakningsmännen i samband med passkontroll närmast att delge stämningar i brottmål.

2. Propositionens verkningar

Propositionen har inga organisatoriska eller ekonomiska verkningar.

3. Beredningen av propositionen

Inrikesministeriet tillsatte i september 1993 en arbetsgrupp med uppgift att bereda förslag till preciserande åtgärder i fråga om gränsbevakningsväsendets befogenheter och ansvar. Denna s.k. befogenhetsarbetsgrupps betänkande (IM:s publikation 2/1994) grundar sig på statsrådets principbeslut av den 17 juni 1993 om åtgärder för att reformera central- och distriktsförvaltningen. Ministerutskottet för utvecklandet av förvaltningen har vid sitt sammanträde den 8 april 1994 godkänt befogenhetsarbetsgruppens förslag.

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid justitieministeriet. Den grundar sig på befogenhetsarbetsgruppens betänkande. Av staben för gränsbevakningsväsendet har beärts utlåtande om propositionen.

4. Andra omständigheter som inverkat propositionens innehåll

Enligt statsrådets i avsnitt 3 nämnda principbeslut och befogenhetsarbetsgruppens betänkande skall ändringsförslagen genomföras under år 1994. Verkställandet av delgivningsuppdrag förutsätter att gränsbevakningsmännen har rätt att få uppgifter ur andra myndigheters register. Bland annat angående detta kommer en proposition med förslag till ändring av lagen om gränsbevakningsväsendet att föreläggas riksdagen särskilt. Avsikten är att de lagar som ingår i propositionerna träder i kraft samtidigt.

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1995.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 6 § lagen om stämmingsmän

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 6 § lagen den 27 juni 1986 (505/86) om stämmingsmän, sådant detta lagrum lyder delvis
ändrat genom lag av den 18 december 1992 (1435/92), som följer:

6 §

Andra som har rätt att verkställa delgivning

Berättigad att, så som stämmingsman, verkställa stämning och delgivning är

1) polisman, allmän åklagare, utmättingsman och biträdande utmättingsman vid stadsfogdeämbete, notarius publicus samt gränsbevakningsman,

2) tjänsteman eller funktionär som har förordnats härtill av domstol eller chefen för polisdistrikt och som är anställd vid domstol eller polisdistriktet,

3) fängelsedirektör eller tjänsteman vid fängelse vilken förordnats härtill av fängelsedirek-

tören, när en myndighet begär det och den som skall stämmas eller med vilken delgivning skall ske är en fänge, samt

4) inom försvarsmakten de tjänstemän som förordnats härtill av kommandören för truppavdelning eller med honom jämställbar förman, när en myndighet begär det och den som skall stämmas eller med vilken delgivning skall ske lyder under 45 kap. strafflagen.

Om polisens och gränsbevakningsmans skyldighet att verkställa delgivningar stadgas genom förordning.

Denna lag träder i kraft den
199 .

Helsingfors den 14 oktober 1994

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Justitieminister *Anneli Jäätteenmäki*

Lag

om ändring av 6 § lagen om stämmingsmän

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 6 § lagen den 27 juni 1986 (505/86) om stämmingsmän, sådant detta lagrum lyder delvis ändrat genom lag av den 18 december 1992 (1435/92), som följer:

Gällande lydelse

6 §

Andra som har rätt att verkställa delgivning

Berättigad att, så som stämmingsman, verkställa stämning och delgivning är:

1) polisman, allmän åklagare, utmätningsman och biträdande utmätningsman vid stadsfogdeämbete *samt* notarius publicus;

2) tjänsteman eller funktionär som har förordnats härtill av domstol eller chefen för polisdistrikt och som är anställd vid domstol eller polisdistriktet;

3) fängelsedirektör eller tjänsteman vid fängelse vilken förordnats härtill av fängelsedirektören, när en myndighet begär det och den som skall stämmas eller med vilken delgivning skall ske är en fånge; samt

4) inom försvarsmakten *och gränsbevakningsväsendet* de tjänstemän som förordnats härtill av kommendören för truppavdelning eller med honom jämställbar förman, när en myndighet begär det och den som skall stämmas eller med vilken delgivning skall ske lyder under 45 kap. strafflagen.

Om polismans skyldighet att verkställa delgivningar stadgas genom förordning.

Föreslagen lydelse

6 §

Andra som har rätt att verkställa delgivning

Berättigad att, så som stämmingsman, verkställa stämning och delgivning är

1) polisman, allmän åklagare, utmätningsman och biträdande utmätningsman vid stadsfogdeämbete, notarius publicus *samt gränsbevakningsman*,

2) tjänsteman eller funktionär som har förordnats härtill av domstol eller chefen för polisdistrikt och som är anställd vid domstol eller polisdistriktet,

3) fängelsedirektör eller tjänsteman vid fängelse vilken förordnats härtill av fängelsedirektören, när en myndighet begär det och den som skall stämmas eller med vilken delgivning skall ske är en fånge, samt

4) inom försvarsmakten de tjänstemän som förordnats härtill av kommendören för truppavdelning eller med honom jämställbar förman, när en myndighet begär det och den som skall stämmas eller med vilken delgivning skall ske lyder under 45 kap. strafflagen.

Om polismans *och gränsbevakningsmans* skyldighet att verkställa delgivningar stadgas genom förordning.

Denna lag träder i kraft den
199 .

Utkast

Bilaga 2

Förordning

om ändring av 5 § förordningen om stämmingsmän

På föredragning av justitieministern
fogas till 5 § förordningen den 27 juni 1986 (506/86) om stämmingsmän ett nytt 2 mom. som följer:

5 §

ställa delgivningar i förvaltningsärenden och brottmål.

En gränsbevakningsman är på gränsövergångsställen samt på gräns- och havsområde i samband med gränsbevakning skyldig att verk-

Denna förordning träder i kraft den
199 .

